

Schriftelijke vragen art. 33

Indiener: Patricia Oostendarp, Christiaan Hoftijzer en Biense Klein Braskamp, CDA

Datum indiening vraag: 26-05-2025

Datum verzending antwoord: 27-05-2025

Onderwerp: Invloed defensieplan op Beleidsdocument grote windmolens en Zoekgebied K

Op het participatieplatform van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) zijn kaarten gepubliceerd waarin Defensie onder andere zones aanduidt waar militaire activiteiten en infrastructuur zoals radar, laagvliegroutes en oefengebieden prioriteit krijgen. Delen van Berkelland, waaronder (mogelijk) het Zoekgebied K, vallen binnen deze zones.

Gelet op de bestaande zorgen over de geschiktheid van Zoekgebied K voor windturbines en het nieuwe beleid van Defensie, stelt de CDA-fractie de volgende vragen:

Vraag:

Is het college bekend met de recente kaartlagen en beleidsuitgangspunten van het NPRD en de mogelijke gevolgen daarvan voor ontwikkelingen m.b.t. windmolens binnen Berkelland?

Antwoord (in te vullen door college):

Ja, wij zijn bekend met deze ontwikkelingen van het Rijk. Het duiden van de gevolgen is onderdeel van de ontwikkelingen. Het Rijk werkt onder leiding van het Ministerie van Defensie toe naar een Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD). In januari 2024 hebben wij daarover zienswijzen ingediend naar aanleiding van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die toen ter inzage lag in het kader van de milieueffectrapportage. Ook daarin was een groot deel van de Achterhoek al in beeld als 'laagvlieggebied voor helikopters'. In de zienswijzen over de NRD hebben wij onder meer gevraagd om te duiden hoe dit zich verhoudt tot de opgaven vanuit de Regionale Energiestrategie (RES) voor onder meer de zoekgebieden voor windenergie. Daarbij hebben wij zoekgebied K expliciet benoemd.

Het bovenstaande is ook benoemd bij de vaststelling van het "Beleidsdocument grote windmolens (gemeente Oost Gelre en gemeente Berkelland)" dat zich richtte op zoekgebied K. Naar aanleiding van de zienswijzen over dat beleidsdocument is in het zienswijzenverslag onder het kopje 'Thema laagvliegroute / oefengebied laagvliegen helikopters' (pag. 21) vermeld dat het Ministerie van Defensie inmiddels had aangegeven dat bij het aanwijzen van laagvlieggebieden voor helikopters rekening wordt gehouden met andere ruimtevragen. Daarbij is in de toelichting bij het raadsvoorstel genoemd dat het zienswijzenverslag op dit thema inging.

Het is daarmee al langere tijd bekend dat het Ministerie van Defensie via het NPRD delen van de Achterhoek wil aanwijzen als 'laagvlieggebied voor helikopters'. Over het verschijnen van het Ontwerp-NPRD zijn wij vervolgens geïnformeerd na de beslissing van het kabinet op 23 mei 2025. Daarbij hebben wij zienswijzen ingediend bij een eerdere processtap (de NRD), terwijl ook al voorbereidingen lopen over het indienen van zienswijzen over het ontwerp-NPRD. De terinzagelegging van het ontwerp-NPRD en het

Schriftelijke vragen art. 33

bijbehorende milieueffectrapport (planMER) loopt van 28 mei tot en met 9 juli 2025 (zie ook de bijgevoegde planning en het bijgevoegde FAQ-document van het Ministerie).

Vraag:

Kan het college bevestigen of (delen van) Zoekgebied K binnen een door Defensie aangeduid gebied vallen dat gebruikt wordt of wordt geclaimd voor militaire laagvliegroutes, radarzones of andere defensieve belangen?

Zo ja, om welk type gebied gaat het precies (bijv. radarverstoringsgebied, laagvliegzone, militaire veiligheidszone)? Welke beperkingen gelden er volgens Defensie voor de bouw van windturbines in deze zones?

Antwoord:

Voor zoekgebied K is het onderdeel 'laagvlieggebied helikopters' een nieuwe ontwikkeling vanuit het NPRD. De radarzones gelden al langer, zijn bijvoorbeeld ook verwerkt in het bestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2020". De vroegere laagvliegroute voor straaljagers (linkroute10A) is eerder al geschrapt.

Het Ministerie van Defensie richt zich voor 'laagvlieggebied helikopters' op een licht planologisch regime waarbij ruimte blijft voor andere belangrijke opgaves zoals windparken, hoogspanningsverbindingen en woningbouw. Wij hebben de insteek om in zienswijzen over het ontwerp-NPRD te vragen of het Ministerie wil verduidelijken hoe dat uiteindelijk wordt verwoord in regelgeving (Besluit kwaliteit leefomgeving). Daarbij is tijdens bijeenkomsten over het NPRD vanuit het Ministerie verzekerd dat woningbouwtaakstellingen en RES-afspraken binnen 'laagvlieggebied helikopters' worden gerespecteerd. Verder geeft het planMER aan dat nieuwe windparken of uitbreiding van woningbouw goed te verenigen is met een laagvlieggebied voor helikopters.

Vraag:

Heeft het college hierover al contact gehad met het Ministerie van Defensie, of is het voornemens dit op korte termijn te doen?

Zo ja, wat is uit dit overleg gebleken? Zo nee, is het college bereid hier navraag over te doen, zodat inwoners (van Zoekgebied K) hierover meer duidelijkheid krijgen?

Antwoord (in te vullen door college):

Het college heeft contact met andere regiogemeenten over het indienen van gezamenlijke zienswijzen waarin een aantal vragen worden gesteld ter verduidelijking van het ter inzage liggende ontwerp-NPRD. Het Ministerie houdt op 5 juni 2025 een voor iedereen toegankelijke online bijeenkomst (11.00 uur) over onder meer haar behoefte aan 'laagvlieggebied voor helikopters'. Verder vindt op 10 juni een fysieke informatiebijeenkomst plaats over alle ontwikkelingen in de provincie Gelderland. Deze informatie hebben wij inmiddels via de website gedeeld.

Schriftelijke vragen art. 33

Vraag:

Is het college van mening dat deze nieuwe informatie vanuit Defensie van invloed kan zijn op de haalbaarheid van windturbines in Zoekgebied K en daarmee de haalbaarheid van de RES-doelen van Berkelland?

Zo ja, welke gevolgen verbindt het college hieraan? Zo nee, waarop baseert het college dat oordeel?

Antwoord:

Wij zien geen aanleiding om het Berkellandse windbeleid of onze RES-doelstellingen te heroverwegen. Zoals gezegd geeft het Ministerie aan dat de RES-afspraken worden gerespecteerd bij het aanwijzen van gebieden als 'laagvlieggebied voor helikopters'. Op zichzelf zou dit dus geen extra belemmering opleveren voor het wel of niet behalen van RES-doelstellingen. Dit laat onverlet dat door het indienen van zienswijzen over het ontwerp-NPRD meer duidelijkheid kan worden gevraagd over de precieze bewoording van het beoogde lichte planologische regime in dit soort gebieden.

Vraag:

Welke gevolgen heeft de aanwijzing vanuit het NPRD voor de verdere procedure rond de mogelijke ontwikkeling van windenergie in Zoekgebied K?

Antwoord (in te vullen door college):

Zie beantwoording vorige vraag.

Vraag:

Is het college voornemens een zienswijze in te dienen?

Zo ja, kan de Raad worden meegenomen hoe deze zienswijze eruit komt te zien? Zo nee, waarom dient het college geen zienswijze in?

Antwoord (in te vullen door college):

Zoals gezegd lopen er al voorbereidingen over het indienen van zienswijzen over het ontwerp-NPRD. Deze zullen waarschijnlijk vragen bevatten over het beoogde lichte planologische regime (zie hiervoor), maar ook over de communicatie van het gebruik van de laagvlieggebieden in de richting van de bewoners en gebruikers van het betrokken gebied. Wanneer wij (al dan niet in regionaal verband) zienswijzen indienen, dan zullen wij deze met u delen.